

Реформата на ЕС в областта на защитата на данните и големите информационни масиви

Информационен бюлетин | януари 2016

BG

Věra Jourová

Комисар Правосъдие, потребители
и равнопоставеност между
половете

Генерална дирекция
„Правосъдие и потребители“

ГОЛЕМИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ ПРЕДСТАВЛЯВАТ ГОЛЯМА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА В ЕС

Според някои разчети стойността на личните данни на европейските граждани потенциално може да нарасне до близо 1 трилион евро годишно към 2020 г. Затова укрепването на високите стандарти за защита на данните в Европа означава икономически възможности, а не бреме за иновациите.

Тъй като потребителите все повече се тревожат за неприкосновеността на

личния си живот, загубата на доверие се превръща в пропуснати ползи и пропуснати приходи за предприятията. Нашумелите неотдавна пробиви в защитата на данните подтикнаха потребителите да избягват доставчици на услуги, които не осигуряват надеждна защита на личните данни. Предприятията в ЕС, които предлагат услуги, гарантиращи неприкосновеността на личния живот, могат да станат по-привлекателни за потребителите и оттам по-конкурентноспособни. Стандартите на ЕС за защита на данните са най-високите в света. Това поражда доверие.

Какво представляват големите информационни масиви?

Понятието „големи информационни масиви“ се използва за големи обеми данни от различни видове, които имат разнообразни източници като например хора, машини или датчици. Тези данни може да включват информация за климата, спътникови изображения, цифрови снимки и видеоматериали, записи за преходи или сигнали от GPS системи. Големите информационни масиви може да съдържат лични данни, т.е. всякаква информация, която се свързва с определен човек – име, снимка, електронен адрес, номера на банкови сметки, публикации в социални мрежи, медицинска информация или IP адрес на компютър.

Нагласи към защитата на данните

- » 81% от европейците смятат, че нямат пълен контрол върху личните си данни онлайн – „Евробарометър“ 2015 г.
- » Голяма част от европейците (69%) биха искали да дават изричното си съгласие, преди да бъдат събирани и обработвани техни лични данни – „Евробарометър“ 2015 г.
- » Едва 24% от европейците имат доверие в онлайн компаниите, като например търсачки, сайтове на социални мрежи и услуги за електронна поща –

„В Европа е по-добре“

- » Пазарите на големи информационни масиви приличат на пазарите на компютърни услуги „в облак“ – те са нови, процъфтяващи, до голяма степен неопределени, с огромен потенциал за растеж. Доверието е решаващ фактор за развитието им в Европа. Потребителят трябва да има доверие в предприятията, за да приеме предлаганите от тях услуги. В тази връзка предприятията, които гарантират неприкосновеността на личния живот, имат конкурентно предимство, а благоприятната среда за неприкосновеността на личния живот в Европа е стимул за иновационните технологични компании да започнат дейност в ЕС.
- » Apple инвестира 1,7 милиарда евро в нови европейски центрове за данни.
- » Компанията за компютърни услуги „в облак“ Salesforce.com, увеличи инвестициите си в Европа, като разкри нови центрове за данни в Обединеното кралство (2014 г.) и Германия (2015 г.). Тя възнамерява да открие още един център за данни във Франция. Според ръководството на Salesforce.com новите центрове за данни представляват „удвоено внимание към Европа“, което на свой ред отразява положението на Европа като най-бързо растящият регион за дружеството през финансовата 2013 година.
- » IBM разкри нови центрове за данни в облак в Обединеното кралство, Германия, Франция и Италия, които предлагат услуги, гарантиращи неприкосновеността на личния живот.
- » Zettabox.com е пример за истинско европейско решение за съхраняване на данни в облак. Девизът на дружеството е „В Европа е по-добре“. То реши да установи дейността си изцяло в Европа, за да предоставя висококачествени компютърни услуги в облак с най-високо равнище на защита на личните данни.

РЕФОРМАТА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ДАННИТЕ – БЛАГОПРИЯТНА СРЕДА ЗА УСЛУГИТЕ С ГОЛЕМИ ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ В

Пакетът реформи в областта на защитата на данните съдържа единен, силен и всеобхватен набор от правила за защита на данните в ЕС. Те ще стимулират иновациите в устойчивите услуги с данни, като засилят правната сигурност и укрепят доверието в цифровия пазар. По такъв начин ще затворят „добродетелния кръг“ между защитата на едно фундаментално право, доверието на потребителите и икономическия растеж:

По-голямо доверие – многобройни пазарни проучвания и изследвания разкриват, че успехът на доставчиците в разработването на нови услуги и продукти, използващи големи информационни масиви, е свързан с тяхната способност да градят и поддържат доверие сред потребителите.

> **КАК:** По-силни права за гражданите (достъп до и на лични данни и тяхното коригиране, изрично право да бъдеш забравен, право на възражение срещу обработването на данни и право на уведомяване при пробив в сигурността на данните/

Улеснен достъп до пазара за новосъздадени предприятия – новото право на преносимост на данните ще даде възможност на гражданите да получат личните си данни от един доставчик на услуги и да ги прехвърлят към друг.

> **КАК:** Новосъздадените и по-малките предприятия ще получат достъп до пазарите на данни, в които преобладават цифровите гиганти и ще привлекат повече потребители с решения, гарантиращи неприкосновеността на личния живот. Така ще се повиши конкурентоспособността на европейската икономика.

По-голяма прозрачност – хората имат нужда да бъдат по-добре информирани за политиката в областта на защитата на данни и за това, какво се случва, когато техни данни се обработват при онлайн услуги.

> **КАК:** Организацията ще са задължени да публикуват прозрачно и лесно достъпно своята политика за защита на данните. С опростени икони в сайта може да се обясни как, от кого и на чия отговорност ще се обработват личните данни.

Еднакви правила за всички – 28 национални законодателства ще бъдат заменени от единна, опростена и ясна правна уредба и обслужване на едно гише в областта на управлението и правоприлагането.

> **КАК:** Едно единствено за целия континент означава по-малко бюрокрация и по-ниски разходи, което създава необходимите условия за предприятията в ЕС, особено за по-малките като например новосъздадените, да използват потенциала на големите информационни масиви на цифровия единен пазар. Предприятията ще работят с един-единствен надзорен орган, а не с 28, което ще опрости и поевтини обработката на данни.

„Защита на данните още на етап проектиране“ – Реформата помага на операторите на големите информационни масиви, като изисква от тях да инвестират в добри практики за защита на данните, превръщайки ги в съществени градивни елементи на бизнес плана си.

> **КАК:** Новият принцип за защита на данните още на етап проектиране мотивира архитектите на аналитичната част на големите информационни масиви да използват такива способности като анонимизиране, псевдонимизиране, криптиране и протоколи за анонимна комуникация. Комисията ще работи с държавите членки и по-конкретно с надзорните органи и заинтересованите страни, за да се гарантира, че предприятията получават подходящи указания за тези способности.

Облекчаване на живота на новосъздадените и останалите малки предприятия: изключения от правилата

- » Без изискване за служители за защита на данните: предприятията няма да са задължени да назначават такива служители, освен ако обработването на данни не е основната им дейност
- » Без задължение за уведомяване: уведомленията до надзорните органи са бюрократична тежест, която струва на предприятията 130 милиона евро всяка година. Реформата ще ги премахне изцяло.
- » Без прекомерни искания за достъп до данни:
- » предприятията имат право да искат такса за предоставяне на достъп до лични данни, когато исканията станат прекомерни.
- » Без оценки на въздействието: от малките предприятия няма да се иска да извършват оценки на въздействието, освен ако не съществуват големи рискове за гражданите.

ЕДНАКВИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ЕС И ИЗВЪН НЕГО

Правилата на ЕС в областта на защитата на данните ще се прилагат не само към европейските, но и към чуждестранните предприятия, които предлагат стоки и услуги на гражданите на ЕС или наблюдават тяхното поведение. Иначе казано, ще се прилагат едни и същи правила към всички предприятия, които работят на територията на ЕС, независимо откъде са. Така ще се изравнят условията за европейските и неевропейските предприятия. Новосъздадените предприятия от други райони на света ще трябва да спазват същите правила, които се прилагат към новосъздадените европейски предприятия. Това е същността на лоялната конкуренция в глобализирания свят.

КАКВА Е ПОЛЗАТА ОТ ГОЛЕМИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ?

Основното предимство на големите информационни масиви е, че те могат да разкрият закономерности между различни източници и масиви данни, което дава възможност за полезен анализ. Нека помислим за сферите на здравеопазването, безопасността на храните, интелигентните транспортни системи, енергийната ефективност и градоустройството.

В крайна сметка те създават условия за по-висока производителност и подобро обслужване, което е източник на икономически растеж. Използването на големи информационни масиви от стотите най-големи производители в ЕС може да доведе до икономии в размер на 425 милиарда евро, а към 2020 г. анализът на големи информационни масиви може да усилва икономическия растеж в ЕС с още 1,9 %, което означава нарастване на БВП с 206 милиарда евро.

ГОЛЕМИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ МАСИВИ И НЕПРИКОСНОВЕНОСТТА НА ЛИЧНИЯ ЖИВОТ

Гарантирането на защитата на личните данни става все по-голямо предизвикателство, тъй като информацията се размножава и споделя все повече по цял свят. Така може да стане известна информация за здравето или местоположението на човек, потреблението му на електричество, присъствието му в интернет и така нататък, което поражда безпокойство от евентуално профилиране, дискриминация, изключване и загуба на контрол.

Аналитичната част на големите информационни масиви не винаги обхваща лични данни. Но когато се включват и лични данни, трябва да се спазват правилата и принципите за защита на данните: в Хартата на ЕС за основните права се посочва, че всеки има право на защита на личните данни във всяко отношение – у дома, на работа, когато пазарува, когато се лекува, когато е в полицията или в интернет. Големите информационни масиви не правят изключение.

Насърчаване на иновациите: автомобили без водачи

Европейският съюз трябва да помогне на блестящите идеи да се превърнат в стоки и услуги, които ще доведат до икономически растеж и заетост. Автомобилите без водачи са сполучлив пример в тази насока. Технологиите на автомобилите без водачи означава по-широк обмен на автомобилни данни, включително лични данни. Правилата за защита на данните вървят ръка за ръка с новаторските и прогресивни решения, разработвани от европейското автомобилостроене. Така например при пътно-транспортно произшествие, от колите, оборудвани със система за спешни повиквания eCall, може автоматично да се набере номерът на най-близкия спешен център. Това е красноречив пример за практично и ефективно решение в съответствие със законодателството на ЕС в областта на защитата на данните. Новите правила ще улеснят функционирането на системата eCall, което от гледна точка на защитата на данните ще се облекчи, опрости и ще стане по-ефикасно.

Имате въпроси?

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm

Свържете се с Europe Direct:
00 800 67 89 10 11

<http://europa.eu/europedirect/>

